

Zemes bagātība, kura vajadzīga

• Saruna ar Līvānu kūdras fabrikas galveno inženieri Jevgēniju KOROTKINU

Bezdarba, ražošanas apjomu sašaurināšanas draudi samilzuši arī pāri Līvānu kūdras fabrikai, lai arī tur pagaidām vēl darbojas abi iecirkņi — tepat Skrebeļu — Skrūzmaņu purvā un Kūkās, kas atrodas Jēkabpils rajonā. Pašlaik, cīnoties ar grūtībām rezerves daļu nodrošinātībā, valsts uzņēmuma «Līvānu kūdras fabrika» kūdras ieguvēju brigādes gatavojas vasaras sezonai, kura sākas ar 18.maiju. Tām ir arī zināma pārlicība, ka par spīti visam šim cēlienam sagatavosies, jo par ķilu ir jau paveikts darbs. Tādu brigāžu četras, tās patstāvīgi gatavo irdināšanas mašīnas, frēžu trumuļus, planēšanas un apgriešanas tehniku, tāpat arī to, kas paredzēta kaudžu veidošanai — līdzinātājus un kaudžu metējus, piebraucamo šauro sliežu ceļus līdz kūdras ieguves vietām, vagonus ar 27 kubikmetru ietilpību, ko ar dīzeļlokomotīves palīdzību pievelk pie estakādes, un citu. Reizē ar visu to rit arī kūdras realizācija patērētājiem, pie estakādes strādā greiferceltnis. Te visbie-

žāk redzamas automašīnas no Preiļu rajona saimniecībām, bet var sastapt arī tālākus klientus — no Krāslavas, Daugavpils un Jēkabpils rajoniem.

Kūku iecirknī kūdras iegulas izrādījušās nabagākas, tur tās ieguvējiem līdz jaunākajām izstrādņēm jābrauc divi kilometri no strādnieku ciemata, jo vecās jau izsmeltas, bet Skrebeļu — Skrūzmaņu purva krājumu pietiks vēl pusgadsimtam, kūdras iegulu platība te ir ap diviem tūkstošiem hektāru, iestrādāta puse.

Uzņēmuma mehāniskajās darbnīcās ražoja nomaināmus darba orgānus uzkarināšanai riteņtraktoriem, taču nu sakarā ar dzelzs trūkumu nācies atteikties no dažiem rīkiem, pašlaik gatavo tikai kausus graudu iekraušanai un, acīmredzot, pēdējos. Ražo rozetes un kontaktdakšas vagoniem. Turpinās gatavošanās kūdras izlaidei mazās porcijās, presētās polietilēna maisos ar ietilpību 30 litri, ko varēs pirkt veikalos.

Fabrika galvenokārt ražo pakaišu kūdru,

bet Kūkās to iegūst vēl arī savu strādnieku dzīvokļu apkures vajadzībām — tur ir smalknes izmantošanai pielāgota katlu māja. Galvenie pircēji ir lielsaimniecības, kuru ricībā ir plašas novietnes govīm un cūkām, iegādājas arī zemnieki. Organizēts viss tā, ka klienti par kūdru var norēķināties uz vietas tūlīt pēc tam, kad viņu transporta līdzekļi piekrauti.

Aizvadītajā sezonā rūpnīca ieguva 130000 tonnas kūdras, tajā skaitā pakaišu bija 120000 tonnas. Cenas, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, kad par tonnu bija jāmaksā 14 rubļi, pieaugušas gandrīz līdz diviem desmitiem rubļu: tagad pievešanas, izkraušanas pie estakādes un iekraušanas pircēja autotransportā izmaksas sastāda vairāk par desmit rubļiem, bet viena tonna pašas kūdras smalknes maksā 8,37 rubļus.

A.Mežmalis

Attēlos: greiferceltnis darbā; tā vadītājs E.Deika.

J.Silicka foto